

[Hartel.]

Det samme gælder ogsaa for Kreditkassen for Landejendomme, men her er det jo Byejeendommenes Obligationer, der er afgørende. Det er klart, at saa store Kurstab uvilkaarligt vil virke hindrende paa Byggeriet, og jeg vil da i denne Forbindelse spørge den højtærede Indenrigsminister, om han er kendt med det Forslag, der er udgaaet fra Kreditforeningsdirektør Poul Rasmussen, gaaende ud paa, at Nationalbanken skulde optage det Obligationsmateriale, der er kommet frem i Tiden fra Krigens Udbrud op til nu, til Kursniveauet pr. medio August. Hvis der blev gennemført saadanne Foranstaltninger, er det klart, at det vilde betyde en umaadelig Lettelse for hele vor Byggesituation. Jeg kan godt se, at det vilde lægge en økonomisk Risiko paa Nationalbanken, men det kan ikke være Nationalbankens Opgave ensidigt at tage Hensyn til Profitens Størrelse; der maa ogsaa komme Tider, hvor det er afgørende, hvad Nytte Banken kan gøre i saadanne Samfundsspørgsmaal.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard): Jeg takker for den Tilslutning, Lovforslaget har faaet fra de tre Partier i Udvalget, og den Tilslutning, der er givet til mine Ændringsforslag, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem de tre Partier. Jeg takker ogsaa for den Tilslutning, det ærede Medlem Hr. Hartel nu gav Ændringsforslagene og Lovforslaget.

Det ærede Medlem Hr. Bindslevs Bemærkninger om Midlertidigheden kan jeg ganske bekræfte, idet jeg selvfølgelig maa gøre opmærksom paa, at alle jo er indforstaaede med, at selve Lovens Bestemmelser har en Virkning ud over den 1. April med Hensyn til Uopsigeligheden. Det er indlysende.

De Ændringsforslag, der er stillet af Venstres Medlemmer i Udvalget, skal jeg tilraade at stemme imod. Nogle af disse Ændringsforslag vilde efter min Mening gøre det om ikke umuligt saa i hvert Tilfælde overmaade vanskeligt at praktisere Loven overhovedet. Det gælder Ændringsforslaget til § 1, hvorefter Opsigelsen skulde gælde, hvor Lejeren har godkendt den. Der vilde blive et Utal af Stridsspørgsmaal om, hvorvidt Lejeren har godkendt Opsigelsen. Det vil altid være saadan, at disse skriftlige Opsigelser anerkendes af Modtageren, men rent bortset derfra maa man erindre, at saadan som Forholdene var før, har Lejeren i disse Tilfælde praktisk talt været nødsaget til at anerkende eller godkende

Opsigelsen. Jeg tror ikke, at det lader sig gøre at praktisere Loven med den af Venstre foreslaaede Bestemmelse.

Noget lignende gælder med Hensyn til Venstres Ændringsforslag til § 2, 2det Stykke, hvor der er indsat en Bestemmelse om, at saafremt der afsluttes Lejemaal fra nu af til 1. April 1940, maa de ikke afsluttes paa Vilkaar, der er mere byrdefulde for Lejerne end de Vilkaar, der var gældende ved det hidtidige Lejemaals Ophør. Disse sidste Ord ønsker Venstre erstattet med: som er gældende „for tilsvarende Lejemaal i Ejendommen eller Kvarteret“. Enhver vil nu se, hvilket Utal af Tivlsspørgsmaal der vilde opstaa; ja, man kan sige i hvert eneste Tilfælde, hvor Ejeren vilde gøre sit Krav gældende paa Grundlag af de Ord, som Venstre har anvendt, vil der opstaa Tivlsspørgsmaal. En saadan Bestemmelse lader sig ikke indføre i en midlertidig Lov, den vilde umuliggøre dens Praktisering.

I Venstres Ændringsforslag til § 4 foreslaas det, at Henvendelsen fra Udlejeren om Adgang til at forhøje Lejen skal ske direkte til Boligretten. Jeg tror ikke, at Venstre, hvis det havde tænkt lidt nærmere over det, vilde fastholde dette. Situationen vilde blive ejendommelig: Boligretten skulde være den Instans, man gik til, skønt det ikke drejede sig om en juridicel Akt. Der vilde her ikke være nogen Modpart, der vilde ikke være noget Grundlag for en Procedure, saadan som der maa være for en Ret. Derfor gaar det heller ikke an at gennemføre dette Forslag.

Venstres Forslag om, at Loven kun skal gælde for København-Frederiksberg Kommuner, har jeg ikke kunnet gaa med til; der vilde for mig være noget umiddelbart stødende i, naar man gennemfører en Lov, hvis Formaal det er at skabe Ro i Forholdet mellem Ejer og Lejer i en kortere Periode, indtil man ser, hvordan hele Udviklingen paa Boligmarkedet og Byggemarkedet bliver, saa at skabe forskellig Ret paa den ene og den anden Side af København-Frederiksberg-Grænsen. Noget helt andet vilde det være, hvis man stod over for en Lovgivning paa længere Sigt. Saa skal jeg villigt erkende, at Lovgivningen paa adskillige Punkter maatte være forskellig i Hovedstaden og udenfor, fordi Vilkaarene nu engang er saa forskellige paa det Omraade, vi her beskæftiger os med.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard kan heller ikke som tilstrækkelig Begrundelse anføre, at der er en langt større Boligreserve i Provinsen end her i København. En saadan generel Bemærkning er faktisk helt urigtig. Boligreserven er højst forskellig i